

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1992

Vyhlásené: 14.08.1992 Časová verzia predpisu účinná od: 14.08.1992 do: 23.01.2001

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

406

VYHLÁŠKA

Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky

z 26. júna 1992

o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z radónu a ďalších prírodných rádionuklidov

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky podľa § 70 ods. 1 písm. b) zákona č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 419/1991 Zb. a zákonného opatrenia Predsedníctva Slovenskej národnej rady č. 305/1992 Zb. ustanovuje:

§ 1

(1) Touto vyhláškou sa ustanovujú hygienické požiadavky na ochranu zdravia pred ožiareními,¹⁾ ktoré je spôsobené vdychovaním radónu a jeho dcérskych produktov z vnútorného ovzdušia stavieb, a pred vonkajším ožiareními, ktoré je spôsobené gama žiarením z prírodných rádionuklidov v stavebných materiáloch.

(2) Požiadavky ustanovené na ochranu pred ožiareními osôb vo vnútri stavieb sa vzťahujú na obytné miestnosti a kuchyne v stavbách určených na bývanie a rekreáciu; vo všetkých ostatných stavbách na také miestnosti, kde súčet doby pobytu všetkých osôb, ktoré sa v nich môžu zdržiavať, predstavuje ročne viac než 1000 hodín (napr. pracovne, kancelárie, dielne, učebne, v školách, izby v zdravotníckych zariadeniach, hoteloch a ubytovniach, predajne, miestnosti kultúrnych zariadení).

(3) Požiadavky ustanovené touto vyhláškou sa nevzťahujú na prípady:

- a) ožiarenia z prírodných rádionuklidov, ktoré je spôsobené osobitným používaním zložiek prostredia, ktoré sa na prírodnom ožiarení podieľajú a na ktoré sa vzťahujú najvyššie prípustné dávky a medzné dávky ustanovené podľa osobitných predpisov,²⁾
- b) ožiarovania pacientov liečených ionizujúcim žiarením z prírodných rádionuklidov.

§ 2

Na účely tejto vyhlášky

- a) prírodnými rádionuklidmi sú rádionuklidy, ktoré v prírode vznikli bez zásahu človeka,
- b) radónom je inertný prírodný rádioaktívny plyn ²²²Rn,
- c) dcérskymi produktami radónu sú krátkodobé dcérske produkty rádioaktívnej premeny radónu ²¹⁸Po, ²¹⁴Pb, ²¹⁴Bi a ²¹⁴Po,
- d) stavebnými materiálmi sú výrobky pre stavebné časti stavieb,
- e) ekvivalentnou objemovou aktivitou radónu je objemová aktivita radónu v rádioaktívnej rovnováhe s dcérskymi produktami, ktorých latentná energia je rovná latentnej energii danej nerovnovážnej zmesi dcérskych produktov radónu,

- f) územím s nízkymi radónovým rizikom je územie, na ktorom je meraním zistené, že objemová aktivita radónu v pôdnom vzduchu je menšia než $10 \text{ kBq} \times \text{m}^{-3}$ v dobre priepustných, $20 \text{ kBq} \times \text{m}^{-3}$ v stredne priepustných a $30 \text{ kBq} \times \text{m}^{-3}$ v slabo priepustných základových pôdach.³⁾

§ 3

(1) Pri výstavbe alebo prestavbe stavieb sa postupuje tak, aby v miestnosti určenej na bývanie alebo pobyt osôb nebola ekvivalentná aktivita radónu v priemere za rok vyššia než $100 \text{ Bq} \times \text{m}^{-3}$ a zároveň príkon dávkového ekvivalentu gama žiarenia v jej ľubovoľnom mieste vo výške 1 m od podlahy a vo vzdialenosti aspoň 0,5 m od stien nepresiahol $1 \mu \text{ Sv} \times \text{h}^{-1}$. Táto požiadavka sa považuje za splnenú, ak sú budovy postavené na území s nízkym radónovým rizikom, zo stavebných materiálov s hmotnostnou aktivitou ^{226}Ra , ktorá neprevyšuje $120 \text{ Bq} \times \text{kg}^{-1}$ a ak sa v nich používa voda s objemovou aktivitou radónu, ktorá neprevyšuje hodnotu $50 \text{ kBq} \times \text{m}^{-3}$.

(2) Stavby stavané na území s vyššou objemovou aktivitou radónu v pôdnom vzduchu, uvedenou v § 2 písm. f) je potrebné zabezpečiť proti prenikaniu radónu z podlažia.

§ 4

(1) V ovzduší miestností určených na bývanie alebo pobyt osôb je ekvivalentná objemová aktivita radónu v priemere za rok nižšia než $200 \text{ Bq} \times \text{m}^{-3}$. Ak to nie je splnené, potom sa vykonajú stavebno-technické úpravy k zníženiu ožiarenia z radónu. Až do vykonania stavebno-technických úprav sa ožiarenie z radónu obmedzuje náhradnými opatreniami, najmä zvýšenou frekvenciou a rozsahom vetrania oknami.

(2) Príkon dávkového ekvivalentu gama žiarenia je v ľubovoľnom mieste v miestnosti určenej na bývanie alebo pobyt osôb vo výške 1 m od podlahy a vo vzdialenosti aspoň 0,5 m od stien nižší než $1 \mu \text{ Sv} \times \text{h}^{-1}$. Ak to nie je splnené vykonajú sa úpravy k zníženiu vonkajšieho ožiarenia gama z prírodných rádionuklidov.

(3) V miestnostiach určených na bývanie alebo pobyt osôb súčet podielov veličín uvedených v odsekoch 1 a 2 k príslušným medzným hodnotám nesmie byť väčší ako jedna, t.j. súčet podielov ekvivalentnej objemovej aktivity radónu v priemere za rok k hodnote $200 \text{ Bq} \times \text{m}^{-3}$ a podielu príkonu dávkového ekvivalentu gama žiarenia v určených miestach k hodnote $2 \mu \text{ Sv} \times \text{h}^{-1}$. Ak táto požiadavka nie je splnená, vykonajú sa úpravy k zníženiu ožiarenia; až do vykonania stavebno-technických úprav sa ožiarenie obmedzí náhradnými opatreniami, najmä zmenou režimu ich používania.

§ 5

Stavebné materiály, ktorých hmotnostná aktivita ^{226}Ra je väčšia ako $120 \text{ Bq} \times \text{kg}^{-1}$ možno používať v stavbách s miestnosťami určenými na bývanie alebo pobyt osôb len so súhlasom a za podmienok určených štátnym okresným lekárom na základe posúdenia príslušného ústavu hygieny a epidemiológie.

§ 6

Zdroje vody pre zásobovanie obyvateľov,⁴⁾ ktorých objemová aktivita radónu vo vode je väčšia ako $50 \text{ kBq} \times \text{m}^{-3}$, môžu byť používané len so súhlasom a za podmienok určených štátnym okresným lekárom na základe posúdenia príslušného ústavu hygieny a epidemiológie.

§ 7

(1) Pri meraní a hodnotení ožiarenia sa postupuje podľa metód ustanovených česko-slovenskými technickými normami. Ak takéto normy nie sú, postupuje sa podľa metód schválených ministrom zdravotníctva Slovenskej republiky.

(2) Kvantitatívne požiadavky podľa tejto vyhlášky môžu byť preukázané metódami štatistickej prebievky,⁵⁾ ak je vykonaný taký rozsah meraní výberom reprezentatívnych vzoriek a frekvenciou meraní, že sledované veličiny neprekročia ustanovené medzné hodnoty s 90 % spoľahlivosťou.

§ 8

Požiadavky ustanovené v § 3 sa nevzťahujú na stavby, na ktoré bolo vydané stavebné povolenie do účinnosti tejto vyhlášky.

§ 9

Táto vyhláška nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Minister:

MUDr. Soboňa v. r.

- 1) Základné použité pojmy, veličiny a jednotky uvádza ČSN 01 1308 Veličiny a jednotky v atómovej a jadrovej fyzike.
- 2) Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky č. 65/1972 Zb. o ochrane zdravia pred ionizujúcim žiarením.
- 3) ČSN 73 1001 Zakladanie stavieb. Základová pôda pod plošnými základmi.
- 4) ČSN 75 7111 Pitná voda.
- 5) ČSN 01 0255 Štatistická prebierka.

